

HELHEDSPPLAN FOR AKSELTORV OG NICOLAIPLADS I KOLDING

SEPTEMBER 2025

En bymidte, vi kan være stolte af

Forord

Kolding bymidte står foran en transformation, der vil få betydning ind i fremtiden. Den bevæger sig fra en traditionel købstad til en by, hvor folk i højere grad kommer for at mødes og være sammen om oplevelser. Den forvandling understøtter vi med Helhedsplanen for Akseltorv og Nicolaiplads.

Med helhedsplanen tager vi et afgørende skridt mod forvandlingen til en bymidte, hvor høj kvalitet, grønne omgivelser og levende byrum forenes.

Akseltorv og Nicolaiplads skal udgøre et centrum, der inviterer til ophold, fællesskab og oplevelser. Det skal være et sted, hvor handel, kultur og hverdagsliv smelter sammen i en harmonisk enhed. Kolding bymidtes bedste sider træder frem, når vi prioriterer byrummenes kvalitet, belægningsernes æstetik og samspillet med den historiske arv.

Kolding er et historisk krydsningspunkt, hvor mennesker, idéer og kulturer mødes. Med helhedsplanen bygger vi videre på den fortælling. Vi styrker byens identitet og skaber rammer for liv og aktivitet, og samtidig respekterer vi de historiske lag, der gør Kolding unik.

De to pladser skal bindes tydeligere sammen og fremstå med stærkere identitet. De eksisterende kvaliteter bevares og genbruges bæredygtigt, og der tilføres nye, grønne byhaver, træer og plantebede. De grønne indslag vil skabe variation, skygge og ro og gøre byrummene attraktive hele året. Vi får en smukkere, mere funktionel og bæredygtig bymidte.

Helhedsplanen handler også om at skabe et byliv i balance. Et byliv, hvor der både er plads til hverdagslivet og de særlige begivenheder, der udspringer af kirken, rådhuset, de forretningsdrivende og byens kulturelle aktører.

Helhedsplanen er altså en investering både i de fysiske rammer og i fællesskaber.

Sammen skaber vi en bymidte, vi kan være stolte af.

Knud Erik Langhoff
Borgmester

Helhedsplanen er udarbejdet i 2025. Medmindre andet er angivet, er illustrationer og tegninger udarbejdet af STED By & Landskab. Grandville har designet og eksekveret interessentinddragelsen.

Fotos uden akkreditering er taget og ejet af enten STED, Grandville og Kolding kommune.

GRANDVILLE

Indhold

Indhold	04
Intro	05
Byens historiske hjerte	06
Kolding som et krydsningspunkt	08
Konklusioner på analysen	10
Interessentinddragelse	12
Fremtidsbillede	14
Tre hovedgreb	16
Plantegning	18
Det samlende bygulv	20
Den grønne bymidte	26
Den levende by	32
Planens lag	38
Fra plan til virkelighed	40

Intro

Med ønsket om at gøre bymidten mere levende, attraktiv og indbydende har Kolding Kommune igangsat et ambitiøst revitaliseringsprojekt for Akseltorv og Nicolaiplads.

Initiativet tager afsæt i byens særlige kulturelle og historiske potentialer og udspringer af et stærkt ønske om at skabe en bymidte, som i højere grad inviterer til ophold, samvær og aktivitet. Visionen er at bringe livet tilbage i bymidten og bruge det centrale byrum som løftestang for en mere mangfoldig og levende by – til gavn for både de omkringliggende kvarterer og for hele Kolding.

Revitaliseringen handler ikke kun om at forandre de fysiske rammer, men om at styrke byens identitet og gøre bymidten til en aktiv drivkraft i Koldings udvikling. Et velfungerende og inviterende byrum kan tiltrække både lokale og besøgende året rundt – og være med til at løfte Kolding som by og destination.

Projektet er udviklet i tæt samarbejde med lokale aktører, og ikke mindst borgerne selv. Gennem åben dialog, idéudveksling og fælles engagement er der skabt en fælles forståelse af, hvordan Kolding Bymidte kan genvinde sin rolle som et centralt og levende mødested – et sted, hvor handel, kultur og byliv går hånd i hånd.

Dette dokument samler hovedkonklusionerne fra analysen og skitserer de fremtidsvisioner, der har dannet grundlaget for helhedsplanens tre hovedlag. Planen tager afsæt i fem overordnede temaer, som tilsammen sætter en tydelig retning for det centrale byrum:

Byliv i balance – med plads til både hverdagens brug og særlige begivenheder

Forbindelser – der styrker sammenhæng og tilgængelighed i hele bymidten

Hierarki i byrummet – med klare overgange mellem livlige og rolige zoner

De historiske lag – som ressource og fortælling i udviklingen af fremtidens byrum

Kvalitet i byrummet – med fokus på materialer, ophold og æstetisk sammenhæng

Helhedsplanen udgør en robust og anvendelig ramme for den videre udvikling – og skal sikre, at de fysiske forandringer understøtter en levende og bæredygtig bymidte med stedspecifik identitet, kant, kultur og fællesskab.

Den endelige udformning og materialevalg af inventar og belægning samt øvrige detaljer behandles i de projekterende faser af projektet. Nedenstående forslag er principper for en overordnet disponering og funktion.

Byens historiske hjerte

Stedets særlige karakter

Byrummene Akseltorv og Nicolaiplads udgør tilsammen hjertet af Koldings historiske bykerne. Her mødes arkitektur, topografi og byliv i to byrum med en særlig stemning og identitet – et sted, hvor fortid og nutid naturligt flettes sammen.

Historisk sammenhæng

De to pladser har altid været tæt forbundne – fysisk, funktionelt og historisk. Den strategiske placering af kirken, torvet og rådhuset i umiddelbar nærhed af hinanden var ikke tilfældig. Samlet udgjorde de middelalderbyens vigtigste funktioner: tro, styre og handel.

Op gennem historien har byens liv foldet sig ud her, og den historiske sammenhæng mellem kirkerum og torverum er fortsat tydelig og giver området en særlig betydning og tyngde i byen.

Bygningernes materialitet og udtryk – granitbelægnings, murværk, bindingsværk og klassiske tagformer – bidrager til en stærk historisk identitet, som understøttes af de karakteristiske lindetræer og pladsernes robuste geometri.

Topografi og byrumskarakter

Det kuperede terræn forstærker stedets rumlige variation: Koldinghus troner øverst som byens historiske vartegn, mens kirken ligger centralt på et lille plateau. Herfra skråner byen ned mod åen, hvor Akseltorv med rådhuset placerer sig lavere i landskabet – som en naturlig samlingsflade.

Denne højdevariation skaber visuelle koblinger, markante kig og en oplevelsesrig bevægelse gennem byen. Samtidig tilfører træernes grønne karakter og torvets skala en særlig sydlandsk atmosfære og åbenhed, som giver plads til både formelle og uformelle møder.

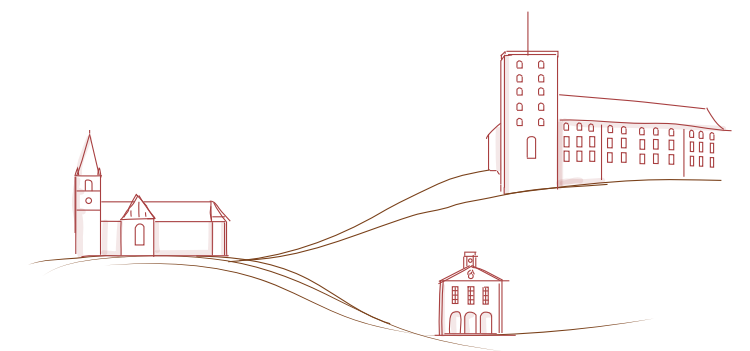
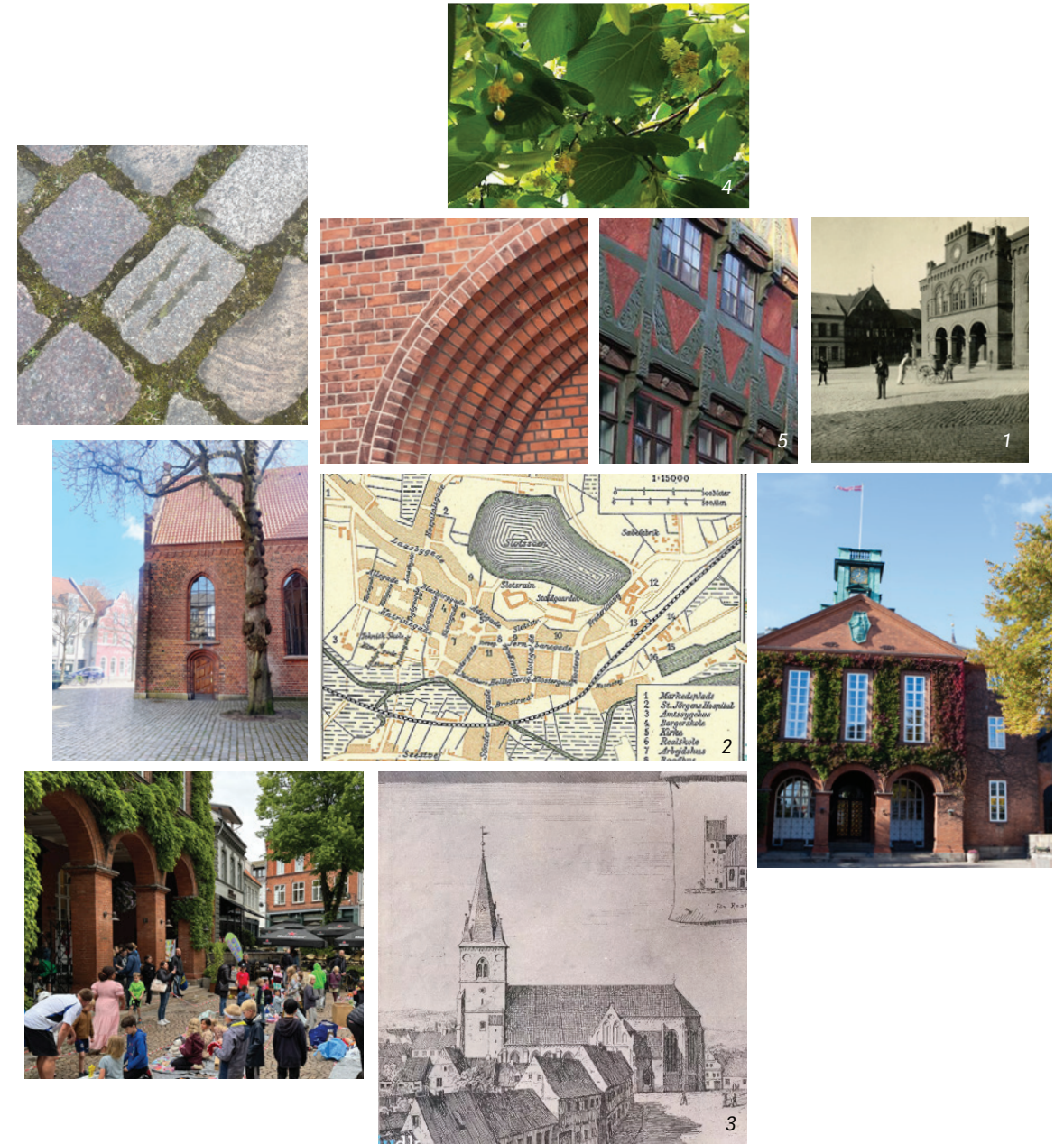
Livet i dag

Akseltorv og Nicolaiplads spiller fortsat en central rolle i byens hverdagsliv. Her finder man caféer og restauranter med udeservering, små byrum til leg og ophold samt naturlige forbindelser i byens bevægelsesmønstre. I sommerhalvåret summer pladserne af liv det meste af dagen – men potentialet for endnu mere aktivitet og mangfoldighed er tydeligt.

Byens centrum er det naturlige knudepunkt, hvor det historiske gadenet mødes, og hvor borgere og besøgende dagligt krydser hinanden på vej gennem byen. Alligevel er det i dag ikke tydeligt for alle, hvor byens egentlige centrum ligger.

De to pladser rummer kvaliteter, der gør dem særligt egnede til at samle byen. En revitalisering giver mulighed for at forstærke deres rolle som samlingspunkter – og løfte dem til endnu stærkere og mere inviterende byrum, der både kan rumme hverdag og fest, historisk forankring og fremtidig udvikling.

Som en del af byens samlede transformation er det derfor vigtigt at markere, at netop disse byrum udgør bymidtens hjerte. Revitaliseringen skal gøre centrum mere tydelig og samtidig afspejle denne status i byrummenes kvalitet, udformning og funktioner.

Kolding som et krydsningspunkt

En særlig fortælling

Kolding er vokset frem i et naturligt krydsfelt, hvor folk, varer og idéer har mødtes i århundreder. Allerede i 1100-tallet lå byen strategisk dér, hvor trafikken mellem Danmark og Tyskland kunne krydse Kolding Å, og hvor fjorden mødte landets indre handelsruter. Ruten var den naturlige strømningsvej for handlende, og Koldinghus blev anlagt for at beskytte grænsen og opkræve skat – og lagde samtidig grunden til Kolding som en driftig handels- og mødeby.

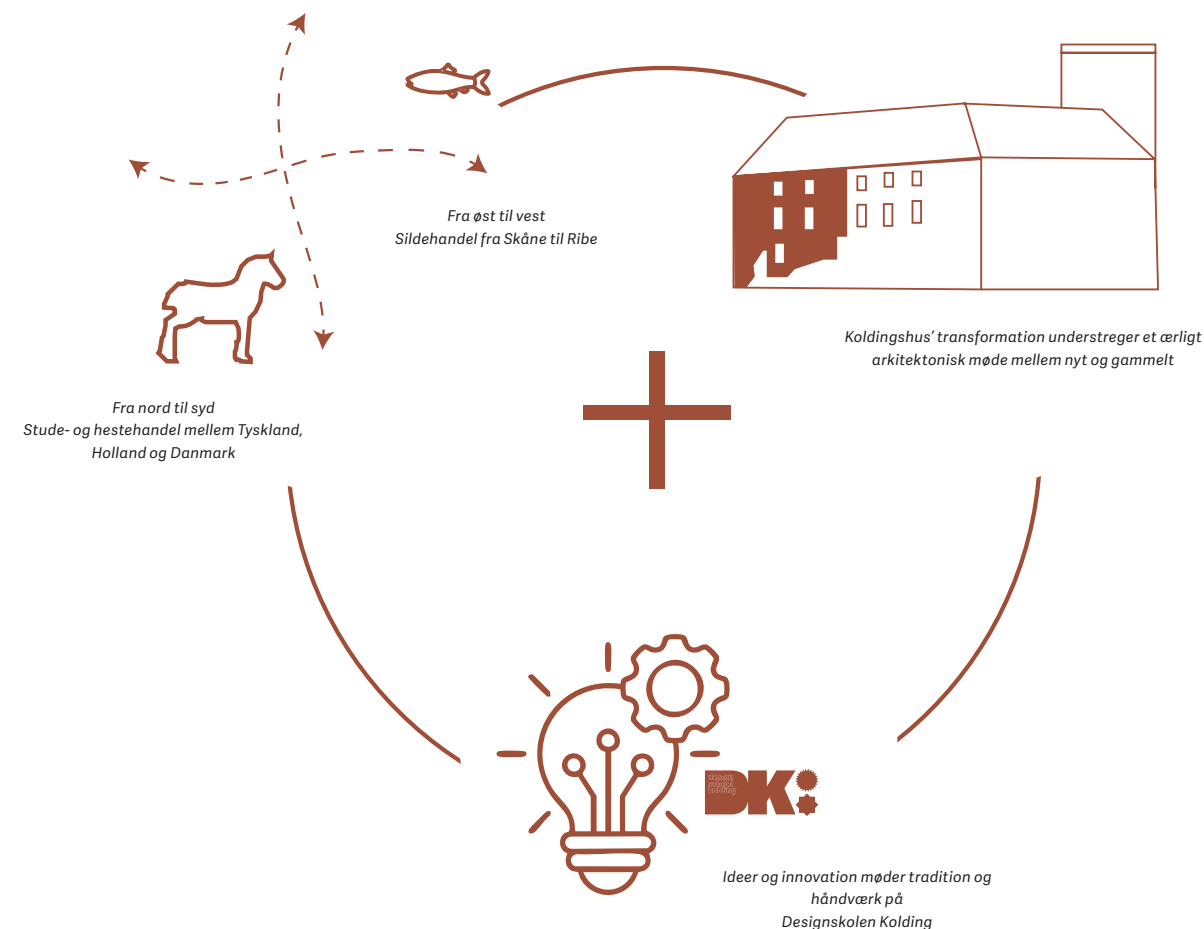
Denne historie er ikke blot fortid – den lever videre i byens identitet. Kolding er stadig et krydsningspunkt, hvor sporene fra historien møder nutidens puls og fremtidens ambitioner. Et sted, hvor innovation og tradition smelter sammen – med stærke institutioner som Designskolen Kolding og Trapholt og en rig kulturarv, der stadig er synlig i byens struktur.

Kolding som mødested mellem handlende

Kolding som mødet mellem gammelt og nyt

Gammelt og nyt mødes – som det ses i restaureringen af Koldinghus, hvor moderne arkitektur er føjet nænsomt til det historiske anlæg. Handel og hverdagsliv flettes sammen – med markedsplads, caféer, butikker og fælles arrangementer som rygraden i bylivet.

Koldings tradition for design og håndværk rækker også langt tilbage. Sølvmeden Holger Kyster, en af de første danske formgivere, skabte i tæt samarbejde med formgiverne Thorvald Bindsbøll og Svend Hammershøi nogle af tidens mest spektakulære sølvgenstande. Deres samarbejde banede vejen for det tværfaglige samspil mellem arkitektur, kunsthåndværk og design, som stadig præger byen. I dag er Kolding en del af UNESCOs netværk af kreative designbyer – en anerkendelse af byens særlige styrkeposition inden for formgivning, æstetik og innovation.

Fortællingen om krydsningspunktet er ikke blot en beskrivelse – det er et aktivt redskab. Narrativet om Kolding som mødet mellem mennesker og mødet mellem nyt og gammelt bruges som en overført og styrende idé i udviklingen af helhedsplanen: Vi vil skabe fysiske byrum, der afspejler byens identitet som et mødested for mennesker, funktioner og fortællinger. Hvor gammelt og nyt mødes – ikke i konflikt, men i samspil. Hvor pladsen inviterer til både ro og aktivitet. Hvor historie og fremtid trækker i samme retning. Helhedsplanens design vil på den måde være mere end blot et fysisk greb – det bliver en arkitektonisk og social oversættelse af byens DNA.

Konklusioner på analysen

Udfordringer og potentialer

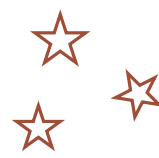
Gennem registreringer, analyser og dialog med aktører i og omkring Kolding Bymidte har vi identificeret fem centrale emner fra analysen, som tilsammen indkredser bymidtens vigtigste udfordringer, men også potentialer. Temaerne dækker både fysiske, funktionelle og historiske aspekter og tegner et nuanceret billede af, hvordan midtbyen opleves i dag – og hvilke greb, der skal til for at styrke den i fremtiden.

Byliv i balance

Omkring kirken er der flere kommunale og offentlige aktiviteter, mens der ved Akseltorv er mange service- og restaurantoplevelser. Ved Adelgade og Torvegade findes mange mindre forretninger og flere indgange, som skaber øget aktivitet. Omkring kirken er der færre indgange og dermed færre aktiviteter. Facaderne er relativt lange og mere ensartede end på Akseltorv.

I fremtiden skal der skabes mere balance og synergi mellem de forskellige aktiviteter, så byrummet opleves mere sammenhængende og inviterende på tværs af aktiviteter.

I dag

Opdelte aktiviteter

Aktiviteter i byrummene er adskilt og uden sammenhæng mellem forskellige brugergrupper.

I fremtiden

Samspil mellem aktiviteter

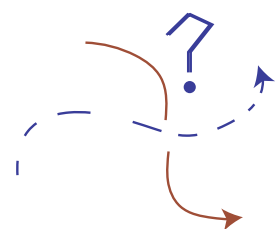
Skab synergi mellem brugere, aktiviteter og byrum.

Forbindelser styrkes

Bredgade skærer på tværs af byrummet og opdeler det samlede pladsareal i to separate dele. De formklippede træer langs gaden forstærker yderligere oplevelsen af en fysisk opdeling mellem rummene. Flere fodgængerflows krydser i dag området i forskellige retninger, og byrummet fungerer som et knudepunkt mellem centrale destinationer, men belægningen er flere steder utilgængelig og understøtter ikke en naturlig wayfinding.

I fremtiden skal fodgængerne have førsteprioritet i området, mens biltrafikken nedprioriteres. Målet er at skabe et mere trygt, sammenhængende og imødekommende byrum, hvor forbindelserne mellem pladserne styrkes, og byrummene bindes bedre sammen med tilgængelig belægning.

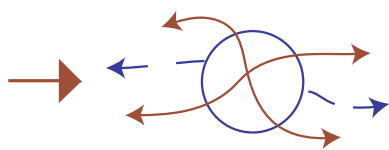
I dag

Ulogisk for fodgængere

Bilen suser igennem Bredgade. Belægningen understøtter ikke en naturlig wayfinding.

I fremtiden

På fodgængernes præmisser

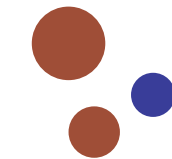
Bilen kører forsigtigt hen over pladsen. Belægning, der er tilgængelig for alle og understøtter brugernes naturlige flow i byrummet.

Hierarki i byrummet

Byrummene omkring Nicolai Kirke og Akseltorv har hver deres særlige karakter og spiller en vigtig rolle i bymidten. I dag opleves de to byrum dog som fragmenterede og uden tydelig sammenhæng.

I fremtiden skal forbindelsen mellem pladserne styrkes, så de fremstår som en samlet helhed i bymidten. Nicolaiplads og Akseltorv skal fortsat have hver deres særpræg og funktion, men samtidig bindes sammen af en tydelig fysisk sammenhæng og en fælles identitet. Området vil opleves som et samlet centrum med klart afgrænsede byrum, der supplerer hinanden og tilsammen udgør en stærkere bymidte.

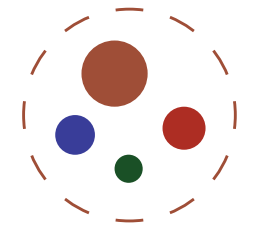
I dag

Udflydende byrum

Zoner med én type af aktivitet.

I fremtiden

Tydelig sammenhæng

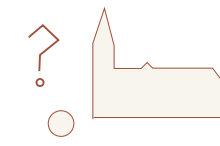
Flere zoner med samme identitet, men forskellige aktiviteter.

De historiske lag

Selvom bymidten indeholder historier, udviskes fortællingen om Akseltorv og Nicolaiplads af mange lag af blandet inventar, forskelligartede belægninger, skilteskove og forvirrende pullertopsætninger. Den historiske identitet træder i baggrunden. I dag formidles byens fortællinger primært gennem små tavler på bygninger – de er tilstede, men ikke synlige eller nærværende i byrummet.

I fremtiden skal formidlingen være mere stoflig, rumlig og tilstede i flere niveauer – som en integreret del af byrummets udtryk, materialitet og bevægelsesmønster.

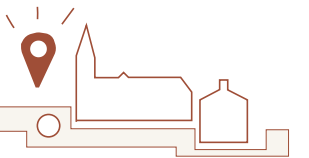
I dag

Kun de store historiske elementer er tydelige

Kirken og rådhuset er to centrale elementer. Men mange små historier står uformidlet hen.

I fremtiden

Historier formidles i byrummet

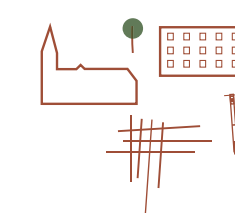
Flere historier skal frem i lyset, forklares og gøres nærværende og nutidige i byrummet.

Kvalitet i byrummet

Mange steder i bymidten findes materialer, arkitektur og beplantning af høj kvalitet. Disse elementer bidrager til byrummenes store oplevelsesværdi og skaber en historisk forankring, der giver stedet en særlig og stedspecifik identitet. Der er dog også områder, hvor belægninger, byrumsinventar og bygninger ikke lever op til forventningerne til et af byens vigtigste byrum.

I fremtiden bør eksisterende elementer af høj kvalitet bevares og genanvendes, samtidig med at byrummets samlede kvalitetsniveau løftes. Det kan opnås ved at tilføje flere grønne elementer, bruge belægning af høj kvalitet og arbejde med en rigere detaljering, som både styrker stedets oplevelsesværdi og forankrer det i nutiden og historien.

I dag

En varierende kvalitet, der svækker den samlede oplevelse

Byrummene skal markere et tydeligere bycentrum. Her repræsenterer det nuværende inventar og belægninger ikke en høj byrumskvalitet.

I fremtiden

Styrket oplevelsesværdi

Rigere detaljering og tilføjelse af flere grønne elementer og kvalitetsbelægning.

Interessentinddragelse

Samarbejde og dialog som drivkraft

Samskabelse om fremtidens byrum

I forbindelse med udarbejdelsen af en helhedsplan for Akseltorv og Nicolaiplads er der gennemført en række inddragelsesaktiviteter med borgere, interessenter, lokale aktører og Kolding Kommune. Formålet har været dels at afdække områdets identitet og stedbundne fortællinger, dels at indsamle input til, hvilken rolle og funktion byrummene skal have i fremtiden. Det er samtidig afgørende, at transformationen skabes i fællesskab med de aktører, der hver dag bidrager til byens hverdagsliv – for det er gennem den fælles proces, at vi når frem til de bedste løsninger.

Som en del af processen er der afholdt følgende aktiviteter:

Pop-up inddragelse

Midlertidig stand i byrummet, hvor forbigående blev inviteret til dialog. Fokus var at fange spontane input fra daglige brugere og besøgende i bymidten.

Borgerworkshop

Workshop med borgere, midtbyens aktører og politikere, hvor byrummenes udfordringer og potentialer blev drøftet i fællesskab.

Deltagelse i Kolding Kulturnat

Stand på Kulturnatten med information om processen og mulighed for at komme med input til den foreløbige plan.

Bilaterale møder

Møder med udvalgte aktører, bl.a. Menighedsrådet og restauratører, om aktuelle udfordringer og fremtidige muligheder ved omdannelsen.

Tegneworkshop for børn

Børn fra en lokal børnehave tegnede deres drømme og ønsker for, hvordan byrummene kan se ud i fremtiden.

Tværfaglige workshops med Kolding Kommune

Workshops med kommunens forskellige fagområder og myndigheder for at sikre koordinering om fremtidig brug, drift, byliv og ejerskab.

Gennem møder, workshops og samskabelse er der kommet mange forskellige perspektiver på, hvordan Akseltorv og Nicolaiplads kan bruges og opleves i fremtiden. På tværs af alle input træder en række fælles anbefalinger frem, som peger på de vigtigste greb i den videre proces:

- Skab fleksible byrum med en tydelig identitet
- Indarbejd vand, kunst og leg som bærende elementer
- Fremhæv stedets historie og kulturarv i byrummenes udtryk
- Brug belysning aktivt til at skabe stemning, tryghed og sammenhæng
- Udform belægningen i kvalitetsmaterialer, der understøtter helhed og identitet
- Prioriter fodgængere og ophold frem for biltrafik
- Skab multifunktionelle rum til både hverdagsliv og større arrangementer
- Skab visuelle og funktionelle forbindelser til byens øvrige centrale steder
- Begrøn byrummene og skab ledelinjer gennem grønne og blå elementer
- Fastlæg en designmæssig retning med udgangspunkt i en samlet manual

De mange input og idéer fra inddragelsesprocessen har været rettesnor for helhedsplanens udformning og skal understøtte den videre udvikling og sikre, at fremtidens Akseltorv og Nicolaiplads tager afsæt i borgernes og aktørernes ønsker. Den fysiske plan er dermed formet af de pejlemærker, der er udsprunget af dialogen.

I de kommende faser, hvor planen konkretiseres og detaljeres, vil dialogen fortsætte. Samskabelsen vil blive fastholdt med borgere, interessegrupper og ikke mindst de aktører, der bruger byrummene i deres hverdag – fra restauratører og menighedsråd til andre lokale parter. Dermed sikres det, at byrummene udvikles i tæt samspil med dem, der kender og lever i dem til daglig.

Fremtidsbillede

Et levende krydsningspunkt

Visionen for Kolding Bymidte er, at vi sammen skaber et byliv med mere kant, kultur og fællesskab. Formålet med revitaliseringen af pladserne er at bygge videre på fortællingen om Kolding som krydsningspunkt: hvor gammelt og nyt mødes i samspil, hvor historie og fremtid går hånd i hånd, og hvor rum til både hverdagsliv, handel, ophold og kultur inviterer til møder mellem mennesker og idéer. Pladserne skal danne et tydeligt centrum - og der hvor Koldings identitet formidles på fineste vis.

Pladsernes fysiske udformning skal afspejle dette DNA: Rum og forbindelser, der forankrer stedet i dets historiske lag – og som samtidig åbner sig mod nutidens puls og fremtidens ambitioner. Med respekt for Koldings stærke traditioner inden for design, håndværk og æstetik skal bymidten være et aktivt og inviterende centrum, hvor borgerne føler ejerskab, og hvor byens fortælling bliver nærværende i materialer, arkitektur og bevægelsesmønstre.

Tre hovedgreb

Nye lag til byens fortælling

Hovedgrebene for de to pladser tager afsæt i byens særlige identitet – et sted, hvor historien møder nutidens liv og fremtidens ambitioner. Med respekt for stedets karakter og potentiale skal Akseltorv og Nicolaiplads være levende og sanselige byrum, hvor kultur, hverdagsliv og grønne kvaliteter smelter sammen.

Helhedsplanen omsættes til tre konkrete hovedgreb, der tilsammen former et nyt lag i byens fortælling:

Et samlet bygulv, der forbinder de to byrum og skaber tydelige og inviterende opholdsrum.

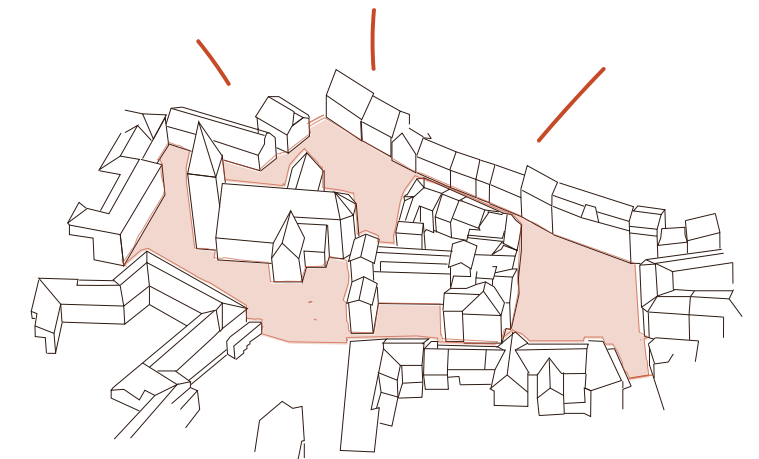
En grøn bymidte, hvor beplantning og grønt tilfører poesi, ro og sanselighed midt i det urbane.

Et levende byrum, hvor detaljen, fortællingen og belysningen skaber identitet, atmosfære og nærvær – både dag og aften.

Sammen skaber hovedgrebene to byrum, hvor det er rart at færdes, nemt at finde rundt og meningsfuldt at opholde sig – et fornyet Akseltorv og Nicolaiplads med karakter, menneskelig skala og høj kvalitet i både oplevelse og udtryk.

Det samlende bygulv

En ensartet belægning er hjertet i sammenhængen mellem de to byrum, men den skal være langt mere end blot en flade. Den skal inddеле byrummene i tydelige zoner, skabe ro og variation, løfte sig op og danne naturlige siddeflader. Bygulvet bliver byens dagligstue – et sted, hvor fodgængerne har førsteret, og hvor lysten til at gå på opdagelse vækkes. Her inviteres man til at træde ind, opholde sig og lade byens puls udfolde sig i et nærværende, trygt og levende rum.

Den grønne bymidte

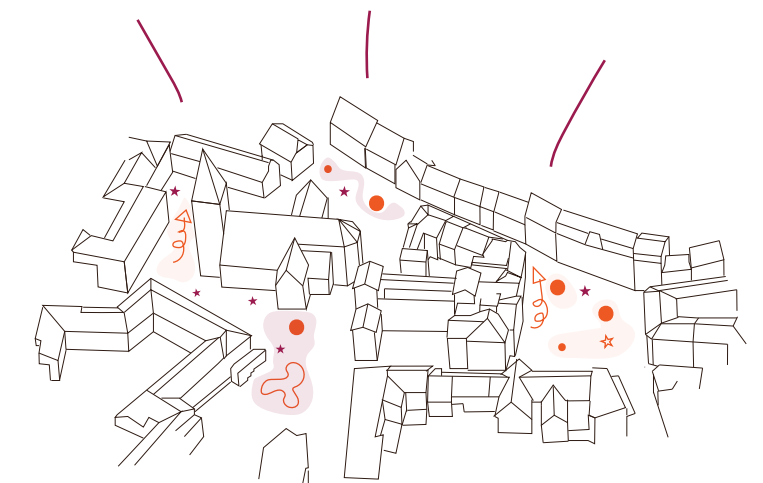
Beplantningen skaber ikke blot skygge, forbindelsesveje og grønne pletter, men former rum og stemninger, der inviterer til ro og fordybelse, med et grønt underlag, som står i kontrast til den omgivende belægning. Nye haver skal være grønne oaser, hvor byens puls får lov til at falde til ro, og hvor mennesker kan mødes, opleve og finde et øjeblik fred midt i byens liv. Sammen væver træer og planter et levende tæppe, der binder byens rum sammen og gør hver have til en unik fortælling.

Den levende by

Byrumsperler er de små skatte, der gør midtbyen levende. Det er særlige bymøbler med karakter, skilte med historisk identitet eller små fortællinger, der vækkes til live. Detaljer inviterer til nysgerrighed og skaber forbindelser til stedets historie og identitet.

Samtidig spiller belysningen en vigtig rolle – den fremhæver midtbyens karakter og gør stedet stemningsfuldt efter mørkets frembrud.

Plantegning 1:1000

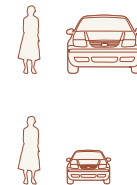

Det samlende bygulv

Et roligt tempo på gulvet

Byens nye gulv skal i fremtiden ligge som et tæppe af nye og gamle lag – brosten, kløvede brosten, chaussésten og måske klinker lagt side om side i et mønster, der balancerer det historiske og det levende. Bilerne og cyklerne skal liste forbi på et gulv skabt til samtale, ikke trafik. Gulvet, der med sin taktile overflade taler til fødderne, skaber en særlig stemning. Her går man, standser, betragter. Tempoet er menneskets.

Eksisterende belægning med spor fra fortiden.

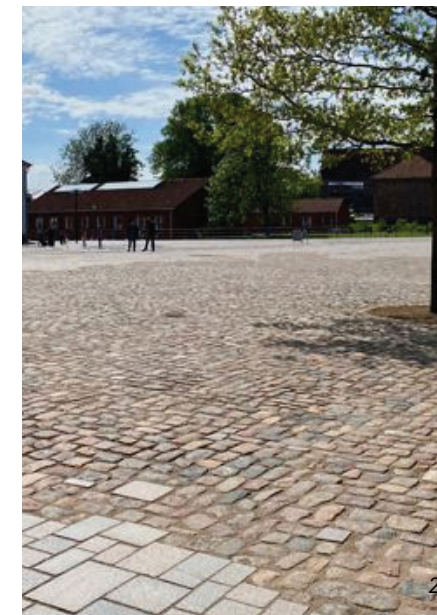
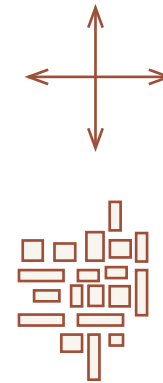

Belægningen rejser sig for at blive til en uformel siddekan.

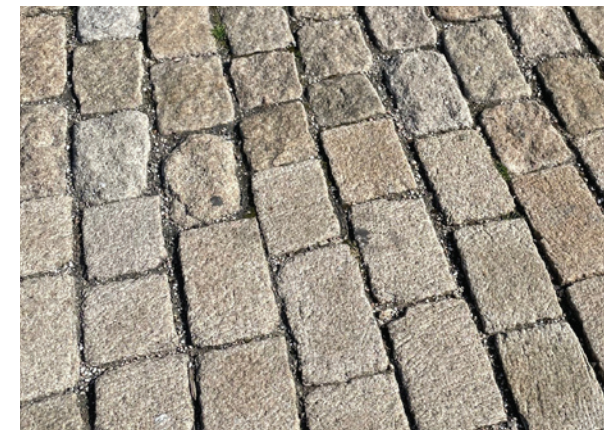

Zonering med æstetisk genbrug

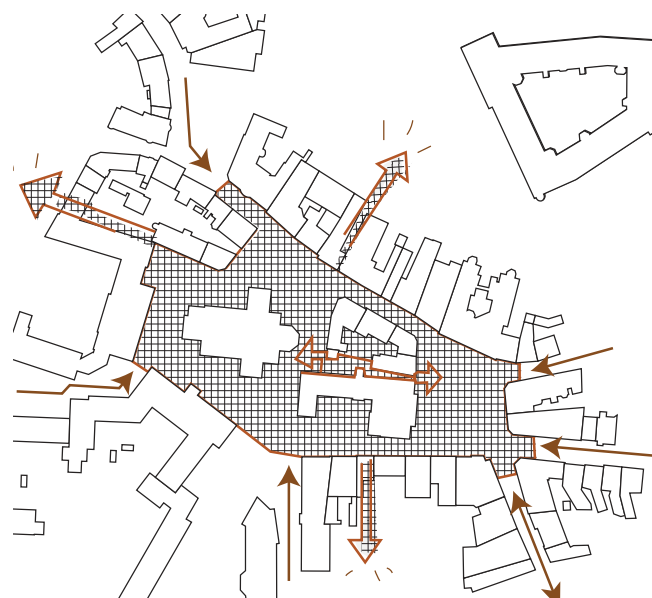
Byens belægning bærer spor af slid, af skridt, af årtier. I stedet for at fjerne den, bruger vi den på en ny måde, og forbinder fortiden med nutiden. Belægningen skal rejse sig enkelte steder for at optage terrænet og blive til plinte og bede, så zonering opstår i mønstre, rytmer og forskydninger. Ved at variere retningen på stenene og skifte mellem kløvede og glatte overflader, bruge farvespil, afstand og tæthed – skaber vi en "plastisk" overflade, der kan omfavne alle bygningerne.

Overgang mellem ny tilgængelig belægning i varierende formater og eksisterende sten, som toppede brosten.

Zonering med store og små sten skaber et naturligt fodgængerflow.

Forbindelser og passager fremhæves

Midt i byen gemmer sig de små, hemmelige forbindelser – porte, passager, smutveje. De er en del af byens fine net af bevægelse og skaber en særlig identitet og historisk forankring. De kan fremhæves med en særlig læggeretning, en kontrast i stenens format, en linjeføring, der trækker blikket ind og åbner de glemte veje op. Samtidig skal forbindelserne fra pladsen til de andre gader og kvarterer tydeliggøres med et tydeligt belægningsskifte og en kærlig hånd til at fortsætte turen.

Det samlende bygulv

Æstetisk genbrug af belægninger og zoner i små og store formater

Den nye belægning sammensættes af nye og genbrugte sten i et samlet forbandt, der væver pladsen sammen til én helhed. Store granitformater markerer bevægelseslinjer, mens mindre sten omkring dem skaber retning og rytme i overfladen.

De nye formater giver et nutidigt udtryk og gør pladsen mere tilgængelig. Genbrug af eksisterende sten er en bæredygtig løsning, og granit som materiale er både holdbart, smukt i patinering og let at vedligeholde.

Materialerne sammensættes med fokus på en klassisk nordisk karakter – afdæmpede nuancer i grå med enkelte røde toner og varierende overfladebehandlinger. Hvor fuld tilgængelighed ikke er nødvendig, bevares de eksisterende belægninger, som fx brostenene ved kirken.

Indgange

Indgange markeres med større formater, som understreger fodgængerflow. Omkring bygninger bruges små formater som brosten og chaussésten.

Principsnit

TORDEN BAR & NATKLUB

TORVEGADE

KOLDING RÅDHUS

AKSELTORV

STAY CAFÉ

ADELGADE

RESTAURANT
VALDEMAR

EKSIST. LINDETRÆ

EKSIST. RÅDHUSVIN

VANDDYSSER

UPLIGHT

BÆNK

NY RÅDHUSVIN

PLANTEBED

SIDDEKANT

LYSKUNST

EKSIST. LINDETRÆ

UPLIGHT

FACADENÆR
UDESERVERING

MØBLERINGSZONE

VANDKUNST

GRANITGULV

PASSAGEN

UDESERVERING

ADGANG TIL
KOLDINGHUS

Den grønne bymidte

Eksisterende træer

De eksisterende træer har en høj værdi. De er med til at tilføre området æstetisk kvalitet. De skaber skygge og kølighed på varme dage, dæmper støj og tilfører en rolig, naturlig stemning midt i byen. Træernes årstidsvariation giver variation og liv til byrummet gennem farver og former, og deres organiske materialitet står i smuk kontrast til de mere hårde belægninger. Træerne står solitært i den belagte flade som et urbant modstykke til "haverne".

Nye træer ved forbindelser og facader

Strategisk placerede nye træer i rækker styrker byens eksisterende netstruktur og skaber tydelige forbindelser på tværs af bygulvet. Trærækkerne er grønne ledetråde, der guider bevægelse og understøtter wayfinding i byrummet. Træernes placering vurderes nøje – og placeres dér, hvor de bedst understøtter byrummets helhed og funktion. Enkelte steder placeres træer strategisk foran mere anonyme facader, hvor de tilfører detaljerigdom, dybde og et sanseligt spil med lys og skygge. Intentionen er at skabe et byrum med langsigtet kvalitet, hvor beplantningen bliver en aktiv del af stedets karakter og struktur.

Byens haver

Tæt på centrum findes allerede grønne åndehuller. De er vigtige for opfattelsen af byens variation og skaber grønne oaser. Ved Koldinghus er det en åben landskabshave med flotte kig til søen og slottet. Ved Rådhushaven på siden af Rådhuset er haven mere romantisk og har et enkelt grønt bagtæppe med en vandkunst. Ved Vestertorv etableres en have med leg og ophold, hvor et grønt underlag giver plads til udfoldelse for de store og små. Her skabes et rart, hyggeligt, grønt og frodigt opholdssted. Tilsammen udgør de tre haver et varieret grønt netværk i byens hjerte.

Stemningsgivende træer på torvet.

Trærække leder forbindelser på tværs af pladsen.

Bevar eksisterende træer foran kirken for et smukt kig.

Reference til Nicolai Haven som en lege sansehave midt i byen.

Slotsbanken.

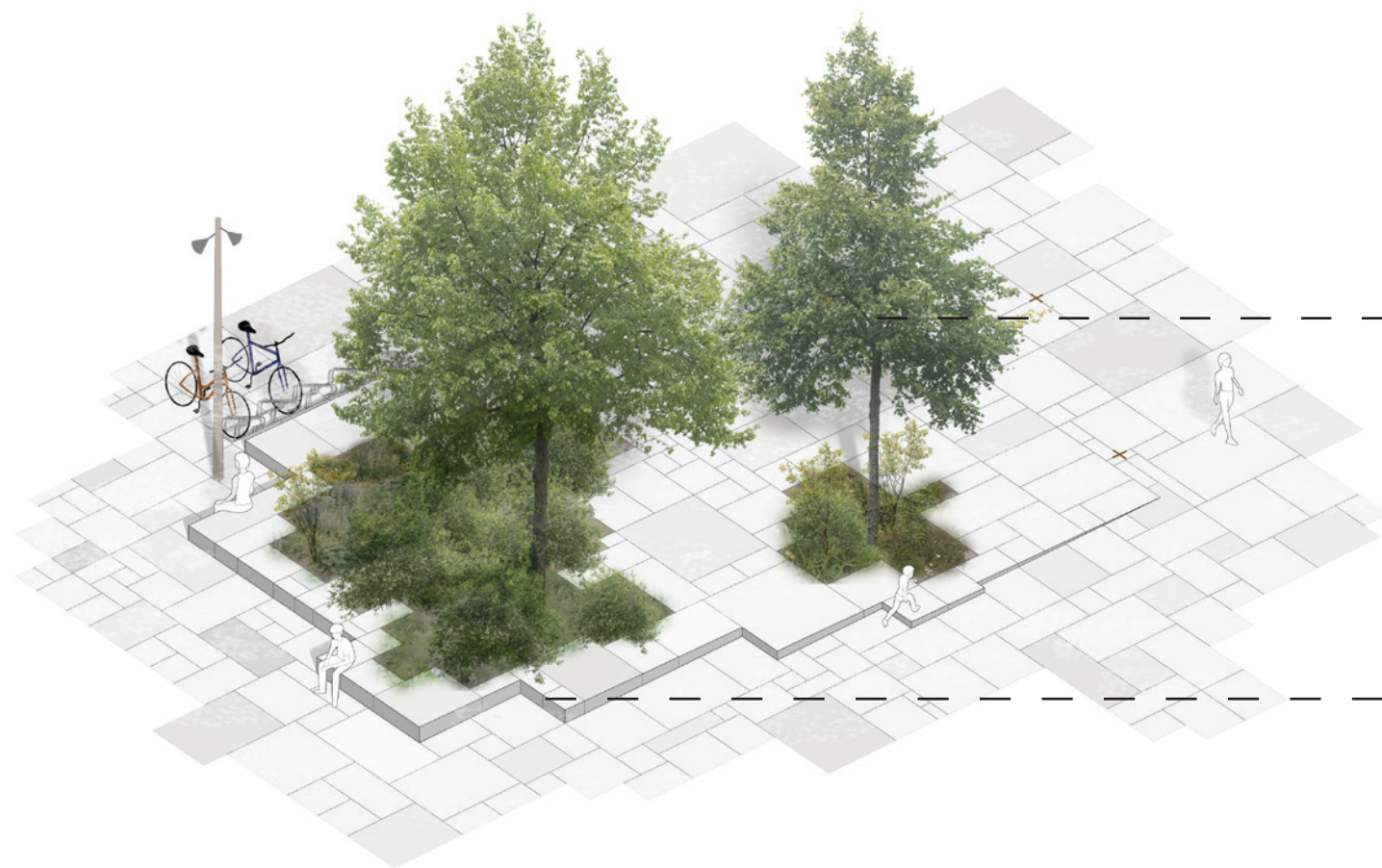

Rådhushaven.

Den grønne bymidte

Plantebede bryder granitfladen

Udvalgte steder brydes pladsens samlede granitbelægning af plantebede, der vokser ud af fladen og danner kanter, som man kan sidde på. Plantebedene omfavner både eksisterende og nye træer og placeres, hvor der er terrænfald, der skal optages, og hvor de kan bidrage til at zonere pladsen og lede flowet gennem byrummet. Plantebede bidrager med grønt i øjenhøjde.

Beplantning i en blanding af høje og lave stauder og træer, der skaber et fuldendt bed med årstidsvariation.

Bed med granitkant.

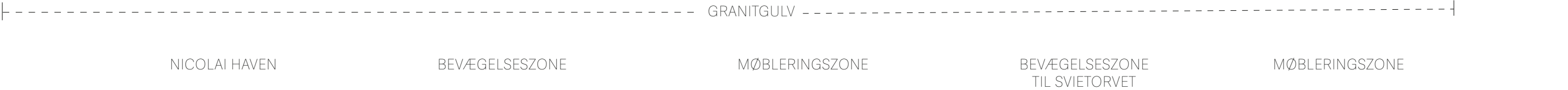
Beplantning

Beplantningen består af en blanding af stauder og træer med varierende farver og udtryk. Sammensætningen af hvert bed tilpasses det eksisterende træ, som det indarbejdes omkring. Som udgangspunkt vælges en kombination af grønne og blomstrende planter med årstidsvariation, så beplantningen fremstår indbydende og levende fra det tidlige forår til det sene efterår.

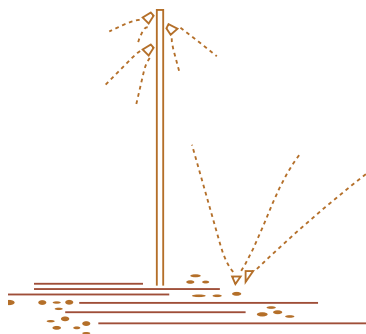
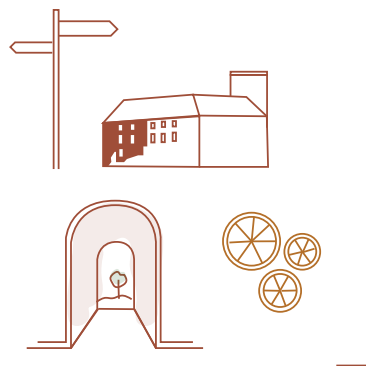
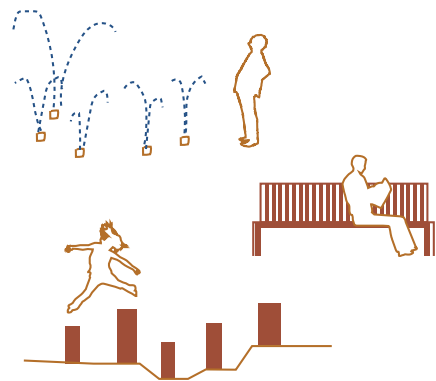
Kanten

Kanten omkring plantebedet skaber naturlige siddepladser, der inviterer til uformelt ophold. Samtidig danner den en rolig zone, hvor cykelparkering evt. kan integreres på en diskret måde. Fordi kanten ikke fremstår som en klassisk bænk, virker området ikke tomt, selv når ingen sidder der – men tilbyder alligevel flere uformelle og tilgængelige opholdspladser i byrummet.

Principsnit

Den levende by

Aktiver byrummet med inventar

Det handler ikke om at fylde, men om at tilbyde. Strategisk placerede bænke med indbyggede fortællinger skaber ikke blot mulighed for at sidde godt og rart – de formidler også byens historie og identitet. Vanddysser fungerer som fleksibelt inventar, der både inviterer til leg og skaber stemning – for børn såvel som voksne. Inventaret understøtter det uformelle og midlertidige ophold, og netop derfor er det vigtigt, at det ikke dominerer rummet, men i stedet bidrager diskret og meningsfuldt til byens liv.

Fremhæv de små og store historier

Historien kan formidles uden skilte – den kan ligge i belægningen, i små messingdetaljer eller som mønstre i sten. Et bykort eller en fortælling indlagt i bygulvet skaber forbindelse til stedets fortælling, mens belægningsdetaljer i sten nænsomt kunne formidle torvets tidligere liv. Passager og baggårdes hemmelige historier kan komme frem i lyset med små detaljer. Det handler ikke om at forklare alt, men om at vække nysgerrighed og give lyst til at vide mere.

Identitets- og tryghedsskabende belysning

Belysning på bygulvet skaber stemning, tryghed og retning og giver byrummene identitet. Samtidig luger vi ud i alle de eksisterende og varierende lysmaster, så byinventaret står mere rent. Uplight belysning i træer, facader og historiske bygninger fremhæver byens former og detaljer, og tilføjer liv og dybde til rum og facader.

Der, hvor vi ønsker effekt og fokus, kan lysmaster med varm, afdæmpet belysning skabe samlingspunkter og markere særlige steder. Samspillet mellem de forskellige belysningstyper sikrer, at byrummene føles både indbydende og levende.

Bykort, der styrker identiteten.

Bænke med stedsidentitet.

Facadebelysning fremhæver bygninger og skaber stemning.

Løse stole ved vandkunst.

Vand i dysser skaber et naturligt samlingselement for store og små.

Legeplads med stedsidentitet.

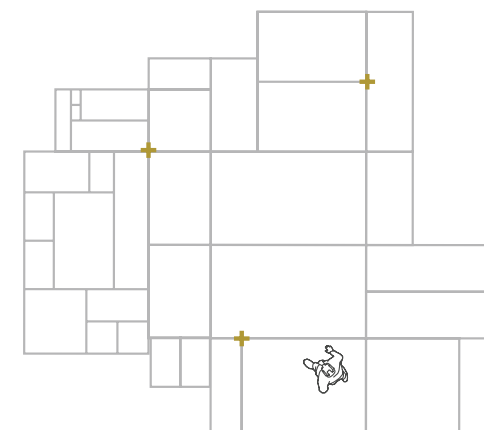
Fortællinger i belægningen.

Planudsnit 1:100

Mødet mellem nyt og gammelt

Som en særlig identitetsmarkør bruger vi det ikoniske kryds i belægningen. Små messingkryds er integreret i landskabet og fungerer som både vejvisere og stemningsskabende elementer. Nogle kan endda være vanddysser eller være afgrænsninger for udeserveringen. Fælles for dem alle er, at de skaber en subtil wayfinding og sanselig sammenhæng i byrummet.

Byrumsbænke

Opholdsbænke med referencer til krydset bruges som uformelle siddesteder, hvor fortællinger om byrummenes udvikling udfoldes i siddeflader, som enkle messingplader. Eksempel: Akseltorvs eller Nicolaiplads' historie.

Fortællingskryds

Større messingkryds er indlejret i byens belægning nær centrale bygninger. Hver enkelt bærer en indgraveret fortælling, der formidler historier om stedets arkitektur, markante personer og lokale begivenheder. Krydsene vækker byens glømte fortællinger til live, på den ene led, mens andre bringer nutidige stemmer og oplevelser i spil på den anden led.

Idag er Bochs gård stadig et af de få bevarede eksempler i Danmark på et

Denne byggeskik stammer fra de nordtyske handelsbyer og har i

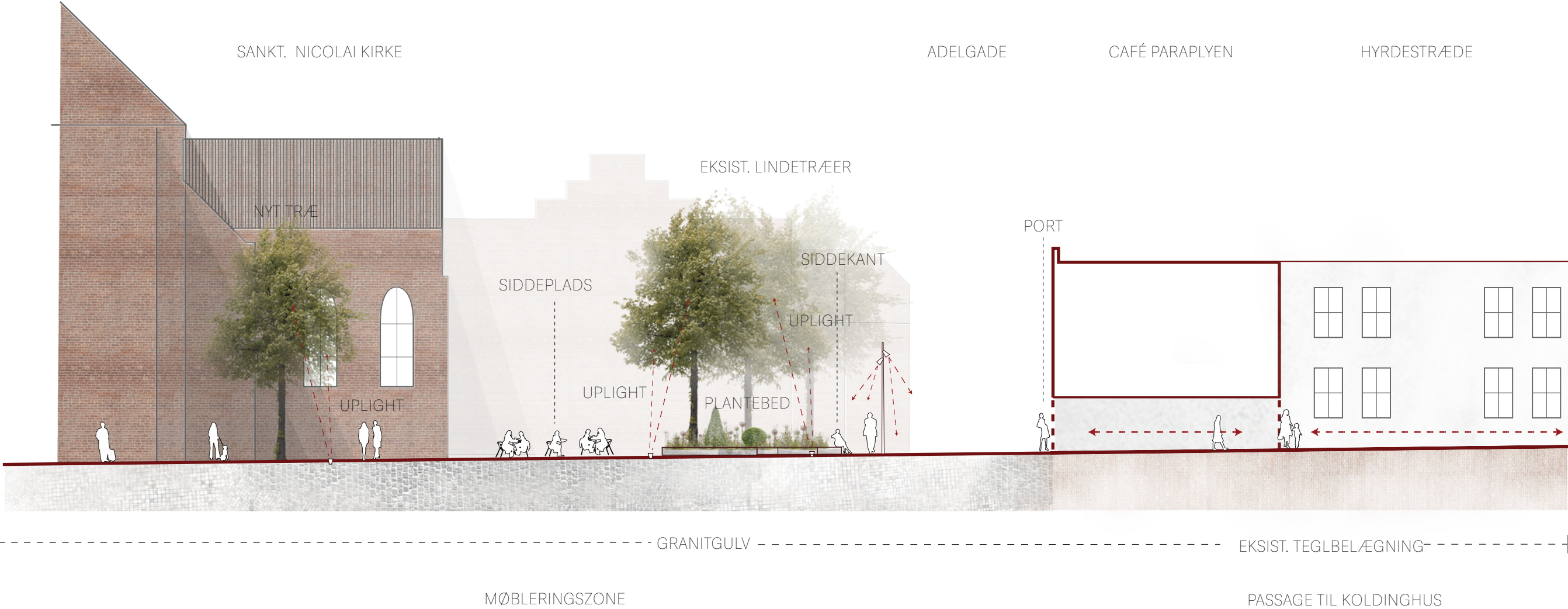
BOCHS GÅRD
Bochs Gård, også kendt som Bochs Hus, er en historisk bygning, der blev opført i 1595 af apoteker Hermann Reimlich.

Gården er et af de bedst bevarede eksempler på et borgerhus fra renaissanceen i Danmark. I 1829 overtog Jens Sophus Borch ejendommen og

Huset første ejere kendes ikke. I 1704 købte sommeper Jørgen Hansen huset og indtil 1915 var det i familiens eje. Huset blev da købt af en gruppe koldingborgere, der ville være sikre på, at det

indrettede den til en købmandsgård. Som 15-årig startede Jens Sophus Borch i købmandslære i Fredericia.

Principsnit

Planens lag

Belægning
Grønt

Eksisterende træ
Nyt træ

Cykel - parkering

Belægning, haver og plantebede

Byrummene er forbeholdt fodgængere og udformes som én samlet flade i niveau. Belægningen bliver et særligt mønster, der kombinerer stedets historiske materialer – gamle brosten, chaussésten og bordursten – i en ny fortolkning og tilføjet andre formater. For at sikre tilgængelighed og en god gangkomfort tilføjes større fliser i granit, som indgår naturligt i helheden.

Den sammenhængende granitflade brydes af haverum, kantbeplantning og særlige blomstrende bede, der ligger spredt over de to pladser.

Træer

De eksisterende træer bevares, hvor det er muligt, og suppleres med nye for at styrke de grønne forbindelser og fortsætte de karakteristiske træækker. I den nye have ved Nicolaiplads plantes flere nye træer, som bidrager til at forstærke havens grønne karakter. På Akseltorv tilføjes et enkelt nyt træ, der understøtter pladsens helhedsudtryk uden at kompromittere åbenheden og udsynet.

Cykel- og handicapparkering

Cykelparkering placeres som udgangspunkt langs pladsens kanter og i nærheden af beplantning og træer, hvor den integreres naturligt i byrummets udformning. Handicapparkering etableres som udgangspunkt i hjørnet ved kirken, hvor der sikres god tilgængelighed og kort afstand til centrale funktioner. Dette skal dog sammen med andre korttidsparkerings afklares i næste fase og godkendes af Trafik, Tilgængelighed og Mobilitet.

Bil kører på bygulvet
Fodgængerflow
Bil kører på vej

Bænk
Siddekant
Udeserveringszone

Lysmast
Uplight på bygning

Trafik og flow

Der arbejdes med flere scenarier for, hvordan biltrafikken kan bevæge sig hen over bygulvet. I alle scenarier kører biler op på bygulvet, som er hævet fra køreniveau. Ét scenarie er, at både Bredgade og Adelgade forbliver åbne. Den mest optimale løsning er dog, at begge gader lukkes, og pladsen udelukkende forbeholdes fodgængere, der kan bevæge sig frit og trygt i byrummet.

Med denne løsning vil der fortsat kunne gives adgang for varekørsel, ærindekørsel til slottet og – ved særlige lejligheder – kørsel til kirken, men alt sammen på fodgængerens præmisser.

Ophold og udeservering

Udeservering vil fortsat have en naturlig plads i det nye byrum, og der tilføjes flere zoner, hvor aktivitet og ophold kan udfolde sig. Op langs Adelgade mod nord og Torvegade mod syd tilføjes udeserveringszoner langs facaden. Bænke placeres strategisk forskellige steder – op ad bygninger og under træer – hvor man kan sidde i læ og følge med i byens liv.

Desuden udformes plantebedenes kanter, så de inviterer til mere uformelt ophold. De skaber mulighed for fleksible siddepladser, som opleves indbydende, men ikke tomme, når de ikke er i brug. På den måde understøttes et levende og varieret byrum med plads til både ro og liv.

Belysning

Byrummene belyses på forskellige måder for at skabe både stemning, orientering og fleksibilitet. Uplights i træerne samt på historiske facader bidrager til en atmosfærisk belysning, der fremhæver stedets historiske karakter og arkitektoniske detaljer.

Effektbelysning i form af lysmaster sikrer en generel oplysning af pladsen. Spots monteret på masterne kan justeres og tilpasses forskellige arrangementer – eksempelvis ved koncerter, danseshows eller andre begivenheder – og understøtter dermed en fleksibel brug af byrummet året rundt.

Fra plan til virkelighed

Næste skridt for Akseltorv og Nicolaiplads

Helhedsplanen for Akseltorv og Nicolaiplads er nu på plads som et stærkt grundlag for en levende, grønnere og mere sammenhængende bymidte – med respekt for byens historiske lag og særlige karakter foreslår planen tre tydelige hovedgreb:

- Et samlende bygulv
- En grøn bymidte
- Et levende byrum fyldt med fortællinger, stemning og menneskeligt nærvær

Planen er formet gennem et engageret samarbejde med borgere, erhvervsdrivende, kulturinstitutioner og Kolding Kommune. Takket være denne brede involvering er det lykkedes at udarbejde en plan, som ikke blot forandrer det fysiske rum, men som også styrker identiteten, bylivet og fællesskabet.

Helhedsplanen danner en robust ramme for det videre arbejde. I de kommende faser vil projektet gå fra plan til virkelighed. Det betyder bl.a.:

- Videre dialog og samarbejde med brugere og aktører i midtbyen
- Detaljering af materialevalg, inventar og beplantning
- Afklaring af trafikscenarier og tekniske forhold
- Etapeplan og tidsplan for anlægsarbejdet

Tidsplan for projektet

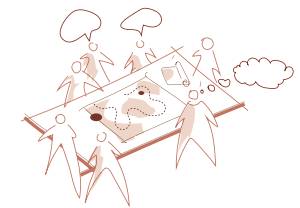
1. Analyser og indsamlinger Maj-juni 2025

- Registrering af stedet
- Indledende analyser
- Input fra interessenter
- Input fra borgere

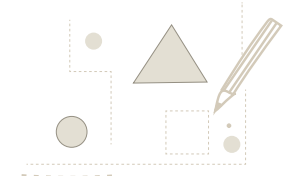
2. Helhedsplan udarbejdes Juni - september 2025

- Udarbejdelse af helhedsplan for Nicolaiplads og Akseltorv
- Helhedsplan sendes til politisk behandling

3. Projektering af Akseltorv og Nicolaiplads Oktober- december 2025

- Udarbejdelse af dispositionsforslag på baggrund af helhedsplan
- Udarbejdelse af udbudsprojekt

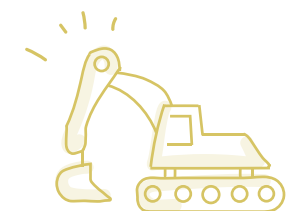
4. Udbudsfasen Juni 2026

- Udbud og valg af entreprenør
- Kontraktforhandlinger og standstillperiode

5. Anlægsfasen Efterår 2026

- Anlægsarbejde på Akseltorv igangsættes

Ibrugtagning sommeren 2027

